

SOLUTIONS WITH DEBTERAW, VI
Call me by my name, address and title
By Obo Arada Shawl

March 13, 2009

በዚሁ ዕለት በጥያቄ መልክ የቀረበው ጽሁፍ (colonialism-Ethiopianism-Democrasia)
ለውውይይት ያመች ዘንድ በአማራጭ ተተርጉሞ ቀርቦዋል።

ደወሉ ለማን ይቃዎል
ኢትዮጵያዊነት የማይጨበጥ ነው
ኤትዮጵያ-ኢዝም የሚጨበት ጉዳይ ነው
በሁለቱም ስምምነት ከሌለ
ምነው ፀግመላሳ የተባለ መድሀኒት ከደቡ (ደብተራው)አያለ

ያላለቀው የደብተራው ጉዞ

ከ...

EPLF, TPLF እና OLF ጋር ሲነጻጸር

ለምን?

እንዴት? የደብተራው የሁሉ ጥያቄዎች ናቸው/ነበሩ

“በዛሬው ዕለት በሆዳዴው ጾም ሕዝቡ ይታሰራል”

ለነፃ አውጪዎች የቅኝ ግዛት(colonialism) ትርጉም ምንድን ነበር?

የቅኝ አገዛዝ ከሕብረተሰብ ጋር አብሮ ያደገ ቢሆንም ቅሉ፣ ቋንቋው ግና በ19ኛው ክፍለ ዘመን ገና በተለይም አውሮፓውያን “ስልጣኔን” ለኋላ ቀር ሕብረተሰቦች እንዲዳረስ ተብሎ የተዘረጋ ጽንሰ ሀሳብ ነው።ኢትዮጵያ “ያልሰለጠነች” ወደ ኋላ የቀርች አገር ነበርች ወይ? በአሁኑ ግዜስ ሻዕቢያ ወያኔ እና ኦነግ ስለዚሁ ጉዳይ ምን አቻም ይዘው ይሆን? ጣዕሳ-ፀፀት-Gaabuu- በስሜ ልጠራ፣ ስሜ ማነው? ቅኝ ገዢ ወይስ ተገዢ? መግለጫ (ገለጻ) ያስፈልገኛል!

በአንድ በኩል የቅኝ አገዛዝ ሰርዓት ከተገዢ አገሮች የሚሻው ነገር

- ንጥረ ነገሮች (Raw Materials)
- አዳዲስ ገበያ (Markets) እና
- አዲስ የመዋዕል ንዋይ (Investments) መርበቦች ፍለጋ ናቸው

ኢትዮጵያ ጠጠኢ (mmi) ለማግኘት ስትል ኤርትራን ፣ትግራይን እና ኦሮሚያን ወርራለች ወይ? የሻዕቢያ፣የወያኔ እና የኦነግ መሪዎች ግለጽልን እባካችሁ?

በሌላ በኩል ደግሞ ቅኝ ገዢዎች ግዛት ለማስፋፋት ሲሉ ሠፋሪዎችን ከኢምፐሪያሊስት አገሮች ነቅሎ ወደ ለም መሬቶች ማስፈርን ይመለከታል። በኢኮኖሚያዊ ጉዳይ ማነው ኢምፐሪያሊስቱ? ተጨማሪ መግለጫ ይሰጠን! በኢትዮጵያ እኔ ከማውቀው በዕቅድ የተዘጋጀ የሰፈራ ፕሮግራም ወይም ግላዊና ተፈጥራዊ ዝውውር (ማይግረሽን) ታሪኩ የሚነግረን ከዚህ የተለየ ነው።

በተጨማሪም የቅኝ አገዛዝ ጉዳይ ሲነሳ በገዢዎችና በተግባርዎች ዘረኝነትና ባሕላዊ ሁነታዎችን

ባሕር-እምነት-ሥልጣኔ-መንግሥት-ተራራ (ባእሥመተ)

ይጨምራል ይህንንም እንደሚከተለው ይሆናል

- በፖለቲካ
- በሕጋዊ እና
- በምዝበራ

ኢትዮጵያ በአማራ ተመንዝራ የተገለጸችው በየትኛው የፖለቲካ፣ የሕግ እና የምዝበራ ቴዎሪ ነው ኤርትራን፣ትግራይንና ኦሮሚያን የቆኝ ግዛት ያደረገችው? የኤርትራያው ቀይ ባሕር፣ የትግራይ አሞሌ ጨው ወይስ የኦሮሚያ ቡና? በኤኮኖሚ እንዳልሆነ እንግባ።

የቆኝ አገዛዝ ለተዛባ ልማት ቁልፍ ምክንያት ነው ይባላል፤ የሻዕቢያ የወያኔ እና የአነግ አመራሮች ስለ ልማት ያላቸው ግንዛቤ ምን ያክል ነው? ድንቁርና በዚህ ጉዳይ ላይ ምርቃን ይሆን? ልማት ሲሉ፣ ልማት ስንል አሁንም አልተግባባን!!!

በመጨረሻም ከሻዕቢያ ከወያኔ እና ከአነግ አመራሮች አመለካከት ውጪ፣ የቆኝ አገዛዝ ጉዳይ በአይደሉጁ ወይንም በሌላ እምነት ተጠቅሞ ብዝበዛን ወይንም ስርዓትን ለማንገስ ሲባል፣ ሕጋዊነትን ለማግኘት ጥረት ተደርገዋል፤ ስለሆነም በተጨማሪም ሁኔታ ሲገመገም የኤትዮጵያ ቅኝ ገዢዎች በተግባር የሻዕቢያና የወያኔ መንግስታት ሲሆኑ፣ አነግ ደግሞ በሃሳብ ደረጃ ተከትለዋል።

የቆኝ አገዛዝ በአብላጫው መሰረቱን ያደረገ በላቀ ሞራላዊና እሴታዊ ሆኖ ለተገዢዎች የሚቸረቸር ጉዳይ ነው የተለየ ስሙም ዘረኝነት ወይም ሃሳዊ-ሳይንሳዊ ተብለዋል። የነጠኝነት ሳላማ ምን ይሆን ? ዘረኝነት ወይም ሌላ? ለሁሉም ኤትዮጵያዊ/ት ዕንቁቅልሽ የሆነ ጉዳይ ነው።

ማንን ኢትዮጵያዊ/ት?

- በጆግራፊያዊ ክልል ኢትዮጵያ (MAKK)/ኤትዮጵያ ክልል ውስጥ የተወለዱ (by Birth)
  - በኤወይ አብዮት የተታገሉት ሁሉ ወይም በመታገል ላይ ያሉ (by Naturalization)
  - ኤትዮጵያውያንን ያገቡ (by Marriage)
  - በኤትዮጵያውያን ጉደፈቻዎች ሆነው ያስመሰከሩ (Adoption) እና
  - ሌሎችም በሌላ ምክንያት ዜግነት ሊያማሉ የሚችሉ ነገር ግን ከላይ ያልተጠቀሱ (such as Diaspora)
- ሁሉ በተጨማሪም በ“አዝም” ዜጋዎች ይሆናሉ!!! በልቡ-ሙሉ ኢትዮጵያዊ/ት ነኝ ብለው ሊሞሉ ሐበሽ፣ትግራይ፣ኦርሞ ወዘተ ላይሉ።

ዴሞክራሲያ እንዴት?

በባህላችን በዓይን አይቶ ፍርድ፣ መፍረድና መፈረድ ያለና የነበረ ጉዳይ ነው። የፍርድ፣ በፈራጆች፣ ለፈራጆች እየተባለ ለዘመናት የተነገረና የተደረገ በአሁኑ ዘመን አጠራር ደግሞ ዴሞክራሲ ተብሎ፣ ትርጉሜው አስተዳደር የሕዝብ፣ በሕዝብ፣ ለሕዝብ ለሚለው ገላጭ ነው። እኛ የሚለው ቃል በባሕላችን የዘለቀ ስለሆነ በዚህ መጠን ሌሎችን የምንፈርደው በእኛነት መለኪያ መሆኑን ነው። ኤትዮጵያውያን በበጎ ሥነ ምግባር የምንቀሳቅስ እንጂ በጽሁፍ እገዳ (edict) ወይም በድምጽ ብልጫ (vote) የምንቀሳቅስ አልነበርንም/አይደለንምም።

የሚገርመው ነገር የፕረዚደንት ኬነዲ ንግግር “መጠየቅ ያለብህ/ሽ አገርህ የምታደርግልህ ሳይሆን አንተ/ቺ ለአገርህ ምን ታደርግላት አለህ/ሽ” የሚለው ጥቅስ በኢትዮጵያ ተማሪዎች ንቅናቄ የብዙ አድርገዋል። ለተራማጅ የተማሪዎች ንቅናቄ ድርጅት (እንደነ ፕሮፌሰር መሳይ ከበደ አፃፃፍ ሳይሆን) ለአገራቸው መስዋዕት ለመሆን የተዘጋጁ ብፁአን ነበሩ። የፕረዚደንት ኬነዲ ጥሪ አላስፈለጋቸውም ነበር።

ዴሞክራሲያ - የኢሕአፓ የፖለቲካ ልሳን እንደመሆኑ መጠን በዚህ በየካቲት ወር ሁለት እትሞችን 34ኛው እና 35ኛው ታትሞ ወጥተዋል። የመጀመሪያው እትም ለኢትዮጵያ ወጣቶች ጥሪ የተደረገ ሲሆን ሁለተኛው ደግሞ የካቲትን አስመልክቶ “የካቲት ግም ሲል” ይለዋል።

“የዴሞክራሲያ ጥያቄና ትግል በኢትዮጵያ” ለቅኝ አገዛዝ አባዜ፣ ላልተጨበጠ ኢትዮጵያዊነት ፉክራ(እንደነ ኢትዮጵያ ትቅደም)፣ ለአምባ ገነኖች ዱላ፣ ለዋሾች ቱልቱላ ፍቱን መድሃኒት መሆኑን ኢሕአፓ ከተገነዘበና ከታገለ ሁለት ትውልድ አልፏል። ሰሚ ጆሮ ግን አጣ።

የደብተራው ጥሪ በተግባር

- የአሜሪካና እስራኤል ፍላጎት በኢትዮጵያ ምንድን ነው? እንወቀው!
- የሩሲያና የቻይና ጥቅምስ በምን ላይ የተመሰረተ ነው? እንወቀው!
- የአውሮፓውያን የጋራ ፍላጎትስ ምን ይመስላል? እንወቀው!
- የአረቦችና የእስላም አገሮችስ ለምን ጨዋታው ውስጥ ይገባሉ? እንወቀው!
- ሻዕቢያና ወያኔ በእንዴት ሁኔታ ሥልጣን ለሕዝብ ያስረክባሉ? እንወቀው!

ጠንቅቀን እንወቀው። “ውሃ ቅዳ ውሃ መልስ እንዳይሆን” አምስቱ ጥያቄዎችን በአንድነት ቢመለሱ መልካም ነው።

- ለግንዛቤ እንዲረዳ ወይም እስትራቴጂ እንዲቀየስ ከዚህ በታች ያለውን ይመልከቱ
1. የሻዕቢያው መሪ ፀረ-ዴሞክራሲያ ብቻ ሳይሆን በዲሞክራሲ ፅንሰ ሀሳብ ፈጽሞ አያምንበትም። ለምን ብሎ መጠየቅ? እስከመቸ በማይከሸሉያን አመራር?
  2. የወያኔው መሪ አጼዊ አስተሳሰብ ስለአለው በስመ ዴሞክራሲያ እያታለለ ሥልጣኑን ለማራዘም መጣሩ ይቀጥላል። እስከመቸ መታለል?
  3. ካልሆነም፣ ፀረ-ዴሞክራሲያ ወይንም አጼዊ አስተሳሰብ ከሌላቸው እስቲ ስለ ደብተራው ጉዳይ ይንገሩን ምክንያቱም ዴሞክራሲያና ደብተራው አይነጣጠሉምና ነው።

የሻዕቢያው ድርጅት ለፍትሕና ለዲሞክራሲያ ነው የምታገለው ብሎ በግልጽ ጽፏል የወያኔው ድርጅት መሪ ደብተራው አስተማሪዎችን፣ ዋለልኛ አንጎላችን፣ መለስ ተክሌ ስማችን ብሎ ከሚለፈልፍ ስለ “ዴሞክራሲያዎች” ሀቁን ለምን ደበቀው?

እንግዲያውስ “ፍትሕ ለምን የለም? የዴሞክራሲያ ጥያቄ የት ደረሰ? ብሎ መጠየቅ ተገቢ ነው። ለሁለቱም መሪዎች መፈተኛቸው ያው የምሁሩና የአገር ወዳዳ ጀግናው “የደብተራው፣ፀገየ ገብረመድህን ጉዳይ መሆኑ እንገንዘብ።”

ፍትሕና ዴሞክራሲያ የት አሉ ብለን መጠየቅ ካልቻልን ሁሉም በፀሎት ከሆነ መልሱ ... እንጠብቃለን ፋሲካ እስቲፈታ።

እውነት ታቸንፋለች!

woldetewolde@yahoo.com

ለማሳሰብ

በወርሃ የካቲት ብዙ ተጋድሎች፣ብዙ የኑሮ ምስቅልቅሎች ተደርገዋል። ከ1966 ዓም ጀምሮ በኤትዮጵያ ጦርነቶች፣ አብዮቶች፣ ግድያዎች፣ዕብደቶች፣ ምንዝርናዎች፣ ሙስናዎች፣ የሃይማኖት እምነቶች መቀየር፣የመሳሰሉት እና የግድያ ሙከራዎች ተደርገዋል። ነገር ግን የሥልጣን ማስረክብ (power abdication) አልተደረገም/አልታየምም። ለምን ይሆን? Why and How? READ, READ,and READ !!!

